

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Ректор
Національного технічного
університету

«Дніпровська політехніка»

О.О.Азюковський

[Handwritten signature]
«13» *[Handwritten signature]* 2026 р.

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертаційного дослідження**

на тему «Інформаційна відкритість як принцип діяльності органів публічної
влади»

здобувача ступеня доктора філософії

Євтушенка Дениса Євгеновича

281 «Публічне управління та адміністрування»

Фаховий семінар проведений на засіданні кафедри державного управління і місцевого самоврядування Навчально-наукового інституту державного управління Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» 13 січня 2026 року, протокол № 7.

ВИТЯГ

з протоколу № 7 засідання кафедри

державного управління і місцевого самоврядування

Навчально-наукового інституту державного управління

від 13 січня 2026 року

Порядок денний:

Обговорення результатів дисертаційного дослідження аспірантки кафедри державного управління і місцевого самоврядування НТУ «Дніпровська політехніка» Євтушенка Д.Є. на тему: «Інформаційна відкритість як принцип діяльності органів публічної влади», поданого на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», щодо його рекомендації для попереднього розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Присутні:

І. А. Чикаренко, д. держ. упр., професор, завідувач кафедри;
В. В. Баштанник, д. держ. упр., професор; Є. І. Бородін, д.і.н., професор;
Н. Т. Гончарук, д. держ. упр., професор; Н. А. Липовська, д. держ. упр.,
професор; Т. В. Маматова, д. держ. упр., професор; І.І. Хожило, д. держ. упр.,
професор; Н. Г. Сорокіна, д. держ. упр., професор; Т. М. Тарасенко,
д. держ. упр., професор.

Запрошені: Г.О. Блінова, д.ю.н., професор, професор кафедри
цивільного, господарського та екологічного права НТУ «Дніпровська
політехніка», А.А. Макурін, д.е.н., професор, професор кафедри міжнародних
відносин і аудиту НТУ «Дніпровська політехніка»

Присутні на засіданні всього 11 осіб, із них 11 докторів наук. За
профілем поданої на розгляд дисертації – 11 докторів наук.

СЛУХАЛИ:

1. Повідомлення голови семінару – Сорокіної Н.Г., професора кафедри
державного управління і місцевого самоврядування за матеріалами
дисертаційної роботи Євтушенка Д.Є. на тему: «Інформаційна відкритість як
принцип діяльності органів публічної влади», поданої на здобуття наукового
ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та
адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та
адміністрування».

Тему дисертаційної роботи «Інформаційна відкритість як принцип
діяльності органів публічної влади» затверджено на засіданні Вченої ради
Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (протокол
№11 від 29.11.2022 р.).

Науковим керівником затверджено д. держ. упр., проф. Н.А. Липовська.

2. Доповідь здобувача Євтушенка Д.Є. щодо результатів дисертаційного
дослідження на тему «Інформаційна відкритість як принцип діяльності органів
публічної влади» на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281
«Публічне управління та адміністрування». Здобувач Євтушенко Д.Є. під час
виступу обґрунтував актуальність обраної теми, визначив мету, завдання,
охарактеризував об'єкт та предмет дослідження, методи дослідження, розкрив
основні наукові положення та висновки, що виносяться на захист, підкреслив
науково-практичну значимість роботи та навів інформацію щодо наукових
праць, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації, апробації та
впровадження результатів дослідження.

3. Запитання до здобувача. Запитання по матеріалам дисертації ставили:
д.держ.упр., професор Сорокіна Н.Г.; д. держ. упр., проф. Хожило І.І.;
д.держ.упр., проф. Липовська Н.А.; д.держ.упр., доц. Тарасенко Т.М.; д.е.н.,
проф. Макурін А.А., д.ю.н., проф. Блінова Г.О., д.держ.упр., професор
Баштанник В.В. Запитання стосувалися актуальності досліджень, ступеню
обґрунтованості досліджуваних моделей, наукової новизни та практичного
використання результатів досліджень тощо.

На всі запитання здобувач надав повні та обґрунтовані відповіді.

4. Виступи за обговореною роботою. В обговоренні дисертації взяли участь: Липовська Н.А., д.держ.упр., проф., гарант освітньої програми освітньо-наукової програми «Публічне управління та адміністрування» – науковий керівник»; Баштанник В.В., д.держ.упр., експерт; Хожило І.І., д.держ.упр., професор; Сорокіна Н.Г., д.держ.упр., професор, експерт; Гончарук Н.Т., д.держ.упр., професор; Чикаренко І.А., д.держ.упр., професор; Маматова Т.В., д.держ.упр., професор. Під час обговорення виступаючі відзначали, що актуальність теми дослідження не викликає сумнівів, робота виконана на належному науковому рівні, є самостійним завершеним дослідженням, що містить нові науково обґрунтовані результати, які вирішують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування», отримані наукові результати достатньою мірою опубліковані та пройшли апробацію на науково-комунікативних заходах. Усі виступаючі висловили єдину пропозицію, що дослідження Євтушенка Д.Є. на тему «Інформаційна відкритість як принцип діяльності органів публічної влади» відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами) та вимогам Постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» і може бути рекомендованим до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

УХВАЛИЛИ:

1. Обґрунтування теми дослідження.

Актуальність дисертаційного дослідження зумовлена необхідністю концептуального переосмислення феномену інформаційної відкритості органів публічної влади, яка в умовах глобальних криз та стрімкої цифровізації трансформується з суто правової вимоги на складну інституційну модель взаємодії держави і суспільства. Сучасні тенденції розвитку публічного управління свідчать про виникнення «парадоксу прозорості», коли формальне збільшення обсягів публічної інформації та впровадження новітніх цифрових інструментів не завжди конвертується у зростання суспільної довіри та ефективності управлінських рішень, що вимагає пошуку нових, адаптивних механізмів реалізації відкритості.

В Україні, яка протистоїть збройній агресії РФ та одночасно продовжує курс на євроінтеграцію, питання інформаційної відкритості набуває екзистенційного значення. В умовах воєнного стану держава постала перед надскладним завданням: забезпечити баланс між необхідністю обмеження доступу до чутливої інформації з міркувань національної безпеки та потребою збереження демократичної підзвітності влади перед суспільством. Успішний досвід цифровізації державних послуг (екосистема «Дія») та відкритих даних

демонструє технологічний потенціал країни, проте водночас оголює проблему «традиційної прозорості» та необхідності розвитку інформаційних компетентностей громадян для реальної, а не декларативної участі в управлінні.

Наявні наукові дослідження переважно зосереджуються на нормативно-правових або інструментальних аспектах забезпечення прозорості (e-government), залишаючи поза увагою інституційні та соціокультурні бар'єри. Недостатньо вивченими залишаються питання інституціоналізації відкритості як адаптивної властивості системи управління, здатної гнучко реагувати на кризи, гібридні загрози та зміни в інформаційному середовищі. Особливої уваги потребує проблема розриву між технічною доступністю даних та спроможністю громад їх ефективно використовувати, що є критичним для запобігання інформаційній ентропії та маніпуляціям.

У глобальному вимірі, де прозорість стає стандартом належного врядування (Good Governance), розробка авторської моделі адаптивної інформаційної відкритості дозволить Україні не лише імплементувати кращі європейські практики, а й запропонувати світові унікальний досвід стійкості демократичних інститутів під час війни. Формування інституційної пам'яті, подолання пострадянської бюрократичної інерції та перехід до доказової політики (evidence-based policy) можливі лише за умови системної інтеграції принципів відкритості в організаційну культуру органів влади.

Таким чином, комплексне дослідження інформаційної відкритості як інституційної моделі в системі публічного управління не лише відповідає нагальним запитам науки, а й має вирішальне практичне значення для розбудови стійких, прозорих та інклюзивних інститутів влади, здатних забезпечити якісне повоєнне відновлення України.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано в Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» у межах загальної теми науково-дослідної роботи «Забезпечення стійкості, ревіталізації та розвитку територій і громад в Україні» (ДР 0122U002375). Особистий внесок полягає у комплексному науковому аналізі та концептуалізації інформаційної відкритості як інституціональної моделі функціонування органів публічної влади в сучасних умовах. Здобувачем здійснено ґрунтовне дослідження трансформації принципу відкритості в процесі цифровізації державного управління, виокремлено ключові функціональні зміни у взаємодії між владними інституціями та громадськістю. Особлива увага приділялася формуванню адаптивних механізмів, що забезпечують збалансованість між прозорістю, підзвітністю влади та захистом національної безпеки й персональних даних в умовах кризових викликів.

У межах виконання дисертаційного дослідження здійснено системний аналіз законодавчого, організаційного та практичного аспектів впровадження інформаційної відкритості в державному управлінні та місцевому самоврядуванні. Виділено основні тренди інституціоналізації відкритості: впровадження електронних систем відкритих даних, розбудова цифрових

сервісів для громадян, створення інноваційних форматів залучення громадськості до процесів прийняття рішень.

Розроблено авторську модель адаптивної інформаційної відкритості, що включає рекомендації щодо поєднання технологічної модернізації із розвитком інформаційної грамотності населення, подоланням інституційних та соціокультурних бар'єрів. Запропоновано алгоритми забезпечення реальної доступності інформації для різних соціальних груп, механізми підтримки прав громадян на інформування, а також способи попередження негативних наслідків інформаційної ентропії й маніпуляцій.

У роботі обґрунтовано необхідність інтеграції принципів інформаційної відкритості у внутрішньоорганізаційні політики органів публічної влади, розроблено пропозиції щодо вдосконалення нормативної бази, з урахуванням сучасних вимог інформаційної безпеки, цифрового суверенітету та соціальної інклюзії. Поєднання теоретичних і практичних підходів у дослідженні дозволило сформулювати комплексні рекомендації щодо формування стійкої, прозорої та громадськоорієнтованої системи публічного управління в Україні.

Сутність авторської участі полягає у всебічному аналізі існуючих моделей відкритості, критичному переосмисленні ролі інформації у зміцненні інституційної довіри, розробці актуальних інструментів та процедур, спрямованих на підвищення ефективності, прозорості й інклюзивності державної служби і процесів прийняття рішень в умовах сучасних соціально-політичних трансформацій.

3. Наукова новизна отриманих результатів.

Основні результати, що характеризують елементи наукової новизни, полягають у тому, що:

Вперше:

теоретично обґрунтовано комплексну концепцію інформаційної відкритості як принципу діяльності органів публічної влади, яка інтегрує класичні правові засади, стандарти належного врядування та сучасні вимоги цифрової трансформації в умовах децентралізації й воєнного стану. Інформаційна відкритість розглядається як цілісна, системна властивість публічного управління, що базується на гармонійному узгодженні процедур забезпечення інформаційної прозорості, підзвітності, залучення громадськості, взаємного обміну та взаємодії різнорівневих суб'єктів публічної влади. При цьому акцентується на формуванні єдиних стандартів представлення, якісного забезпечення сумісності управлінських процесів, синхронізації функціонування інформаційних систем, а також послідовності нормативного регулювання. Це дозволяє забезпечити не лише доступність і зрозумілість інформації для громадян, а й досягати належного рівня взаємодії органів між собою, що суттєво підсилює резистентність державного управління до інформаційних ризиків, підвищує прозорість управлінських рішень і посилює довіру до влади.

У межах авторської концепції доведено, що відкритість є інтегративною характеристикою публічного управління, до складу якої входять як прозорість процедур прийняття рішень, так і забезпечення ефективного обміну,

відтворення та адаптації інформації між різними суб'єктами управління й громадянським суспільством. Запропонований підхід враховує багатокомпонентність сучасних інформаційних екосистем, необхідність гармонізації й узгодженості інформаційних потоків у системі «держава – громадянське суспільство – місцеве самоврядування», а також створює підґрунтя для формування сталої архітектури відкритості, де прозорість розглядається як один із ключових, але інтегрованих складників комплексної відкритості;

удосконалено:

– системний алгоритм функціонування інституту інформаційної відкритості у публічному управлінні, який базується на здатності органів влади інтегрувати й координувати управлінські дії на основі взаємодії різнорівневих інформаційних ресурсів, інфраструктур та процедур, що сприяють цілісності та узгодженості управлінських рішень у динамічних умовах публічного простору. Акцентовано на проактивності, адаптивності й інституційній налаштованості на реагування до змін ризиків, кризових ситуацій та інформаційних атак. Алгоритм деталізує не лише процедури визначення й задоволення інформаційних потреб зацікавлених сторін, багатоканальної комунікації, раннього виявлення маніпуляцій і дискредитації, але й передбачає створення взаємопов'язаних протоколів збору, верифікації й забезпечення доступу до інформації, синхронізованих із вимогами захисту державної таємниці, правового режиму воєнного стану та інтересів національної безпеки. Запропоновано підходи до формування єдиних процедур, що забезпечують ефективну взаємодію між органами влади, громадськістю й іншими соціальними інститутами, що є передумовою посилення комплексної відкритості.

– механізми громадянського контролю в умовах цифрової трансформації публічного управління: обґрунтовано значення інформаційних компетентностей громадян, професіоналізації цифрового посередництва, застосування колективного залучення, громадського моніторингу, відкритих платформ для зворотного зв'язку і оцінки ефективності органів влади; переосмислено моделі державно-громадської співпраці у сфері відкритості крізь призму гармонізації вимог до інформації, прозорості процедур і уніфікації форматів даних між різними рівнями влади й громадянським суспільством, що забезпечує єдність, порівнюваність та послідовність дій щодо ухвалення стратегічних й антикризових рішень.

– підходи до комплексної оцінки стану реалізації принципу інформаційної відкритості органів публічної влади: удосконалено багаторівневу методологію моніторингу із включенням індикаторів взаємодії, уніфікованості та якісної сумісності інформації, поряд із оцінками доступності, достовірності, актуальності даних, темпів цифровізації, динаміки громадської взаємодії, рівня довіри та участі громадських інститутів, із окремим блоком аналізу узгодженості роботи органів влади за умов обмежень воєнного стану. Посилено увагу до співставлення та інтеграції даних з метою підвищення прозорості і відкритості на всіх рівнях публічного управління;

набули подальшого розвитку:

– понятійно-категоріальний апарат науки державного управління у частині визначення інформаційної відкритості як одного з базових принципів діяльності органів публічної влади: конкретизовано й доповнено дефініції «інформаційна відкритість», «цифрова прозорість», «громадський інформаційний контроль», «адаптивна відкритість», «комунікативна підзвітність», «цифрова інклюзивність», «інформаційна стійкість органів влади», а також запропоновано нові поняття: «критично-рефлексивна інформаційна культура громад», «гнучкий режим відкритості під час воєнного стану», «екосистема даних публічного управління»;

– теоретичні основи структурно-функціонального аналізу впровадження інформаційної відкритості в органах влади, зокрема деталізовано форми інституційного забезпечення відкритості у фазах демократичної трансформації, реагування на кризові ситуації, мобілізаційної готовності адміністративних інститутів; уточнено роль децентралізованого врядування, регіональної специфіки й міжрівневої комунікації у підтримці інформаційної відкритості у сфері державної та муніципальної влади;

– методичний підхід до оцінки впливу інформаційної відкритості на державне управління, що враховує комплексний взаємозв'язок між технологічними, організаційними та соціальними чинниками формування відкритого середовища. Запропоновано модель аналізу взаємодії органів влади, громадськості та інформаційних систем, яка дає змогу визначати рівень адаптації управлінських структур до сучасних викликів, ступінь інтегрованості інформаційних потоків і їх здатність до забезпечення зрозумілості, доступності та оперативності публічної інформації в умовах динамічних соціальних змін та підвищеної ролі інформаційної взаємодії у прийнятті ефективних рішень.

4. Наукове та практичне значення результатів дисертації.

Наукове значення полягає у тому, що робота є одним із перших комплексних досліджень у галузі публічного управління та адміністрування, присвячених формуванню теоретичних основ і практичних рекомендацій щодо концептуалізації інформаційної відкритості як інституційної моделі функціонування органів публічної влади. У дисертації вперше запропоновано підходи до переосмислення механізмів забезпечення інформаційної прозорості, враховуючи виклики цифровізації, національної безпеки та захисту прав громадян. Основні положення, розроблені в роботі концепції, а також висновки, можуть бути використані у подальших наукових дослідженнях, спрямованих на удосконалення публічного врядування в умовах цифрової трансформації, а також при реалізації європейських стандартів прозорості, підзвітності та інклюзивності органів влади у цифровому суспільстві.

Практичне значення роботи полягає у розробці теоретико-методологічних засад та практичних рекомендацій, які можуть бути впроваджені в систему публічного управління для формування ефективної політики інформаційної відкритості органів влади. Запропоновані у

дослідженні концепції та прикладні рішення здатні стати основою забезпечення раціонального наповнення діяльності держави у сфері впровадження і розвитку інституційної відкритості в умовах цифрової трансформації.

Наукові рекомендації, висновки, пропозиції дисертації були враховані та використані: при розробці пропозицій щодо діяльності органів державної влади – ГО ГНО «Фундація публічно-правових ініціатив», Адвокатського об'єднання «Пантеон».

6. Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійно виконаною науковою працею, в якій викладено авторський підхід до обґрунтування методологічних основ формування організаційних та інституційних принципів забезпечення інформаційної відкритості органів публічної влади у процесі взаємодії з громадськістю в умовах цифрової трансформації.

Дисертація є завершеною самостійною науковою працею. Основні положення, розробки в межах дослідження, наукові результати, винесені на захист, ґрунтуються на особистих дослідженнях автора. Ідеї та розробки, що належать співавторам окремих робіт, у дисертації не використовувалися. Внесок автора в публікації, виконані в співавторстві, конкретизовано у списку праць, опублікованих за темою дисертації.

Дисертаційна робота виконана на кафедрі державного управління і місцевого самоврядування НТУ «Дніпровська політехніка», науковий керівник д.держ.упр., професор, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування Липовська Н.А.

Розглянувши звіт подібності щодо перевірки на плагіат, експерти дійшли висновку, що дисертаційна робота Євтушенка Д.А. є результатом самостійних досліджень здобувача і не містить елементів плагіату та некоректних запозичень. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

7. Перелік публікацій за темою дисертації із зазначенням особистого внеску здобувача.

За результатами виконання дисертаційного дослідження опубліковано 7 наукових праць, із них: 4 статей у вітчизняних фахових виданнях категорії Б; 3 тез доповідей у збірниках матеріалів наукових комунікативних заходів.

Основні наукові результати дисертації опубліковані в наступних працях.

1. Євтушенко Д. Інформаційна відкритість як системний принцип діяльності органів публічної влади. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2025. №47. С.170-176.

2. Євтушенко Д. Інформаційна відкритість органів публічної влади як інституціонально зумовлений режим прозорості публічного управління (на основі аналізу британської наукової школи). *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2025. №48. С.92-98.

3. Євтушенко Д. Концептуалізація інформаційної відкритості як інституціональної моделі в публічному управлінні. *Держава і регіони. Серія: Публічне управління і адміністрування*. 2025. №2. С. 191-198.

4. Євтушенко Д., Запара А. Взаємообумовленість інституційної відкритості публічної влади та розвитку інформаційних компетентностей громад: інституціоналізація цифрових практик. *Держава і регіони. Серія: Публічне управління і адміністрування*. 2025. №3. С. 128-134.

1. **ВВАЖАТИ**, що дисертаційна робота Євтушенка Дмитра Євгеновича «Інформаційна відкритість як принцип діяльності органів публічної влади», є самостійним, завершеним науковим дослідженням, за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованості, наукової та практичної цінності здобутих результатів відповідає галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» та спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами) та вимогам Постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а її автор, Євтушенко Дмитро Євгенович, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

РЕКОМЕНДУВАТИ:

1. Дисертаційну роботу «Інформаційна відкритість як принцип діяльності органів публічної влади», подану Євтушенком Денисом Євгеновичем на здобуття ступеня доктора філософії до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

2. Призначити головою разової спеціалізованої вченої ради:

Бородіна Євгенія Івановича, доктора історичних наук, професора, заслуженого працівника освіти України, директора Навчально-наукового інституту державного управління Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»;

3. Призначити рецензентом дисертації

- **Макуріна Андрія Андрійовича**, доктора економічних наук, професора, професора кафедри міжнародних відносин і аудиту Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»;

- **Баштанника Віталія Володимировича**, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри державного управління і місцевого самоврядування Національного технічного університету

«Дніпровська політехніка»;

4. Призначити офіційними опонентами по захисту дисертації Євтушенка Дениса Євгеновича:

- **Ахмедову Олену Олегівну**, доктора наук з державного управління, доцента, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанного бізнесу Київського національного університету технологій та дизайну;

- **Помазу-Пономаренко Аліну Леонідівну**, доктора наук з державного управління, професора, завідувача науково-дослідної лабораторії з проблем управління у сфері цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, Національний університет цивільного захисту України ДСНС України.

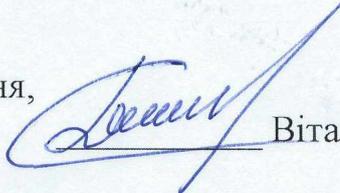
Результати голосування щодо рекомендації дисертації Євтушенка Дениса Євгеновича «Інформаційна відкритість як принцип діяльності органів публічної влади» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» присутніх на засіданні:

за – 11 осіб, проти – немає, утрималися – немає.

Головуючий на засіданні,
професор кафедри державного
управління і місцевого самоврядування,
д.держ.упр., професор

Наталія Сорокіна

Експерт,
професор кафедри державного
управління і місцевого самоврядування,
д.держ.упр., професор

Віталій БАШТАННИК

Експерт,
доцент кафедри державного
управління і місцевого самоврядування,
к.х.н., доцент

Олег КРАВЦОВ